

A.Ü. HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAVLARINDA ALDIKLARI PUVANLARLA BİRİNCİ SİNİFTAKİ BAŞARILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Yazanlar : Doç. Dr. H. Saim KENDİR
Avukat Cezmi TUNCER

G İ R İ Ş

Liselerden her yıl mezun olan çok sayıda öğrenci arasından üniversitelere girecekler seçilirken merkezî giriş sınavları uygulanmaktadır. Bu sınavların üniversitelerin çeşitli fakültelerinde başarılı olabilecek öğrencileri ayırdetmekte ne ölçüde etkin bulduklarını ortaya koymak gereklidir. Bu yolla bir yandan giriş sınavlarının hangi yönlerden geliştirilmeye muhtaç buldukları anlaşılabilir olur, diğer yandan da giriş sınavı sonuçlarına fakültelerce ne ölçüde güvenilebileceği, alternatif seçim metotları aramanın zorunlu olup olmadığı ve giriş sınavı sonuçlarının fakültelerce en iyi nasıl değerlendirilebileceği sorunları aydınlığa kavuşturulur.

Bu konuda ilk sistematik araştırma Kendir tarafından Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılmış ve sonuçları «1967 Üniversitelerarası İstatistikçiler Konferansı» tebliğleri arasında yayınlanmıştır (1).

Bu araştırmanın amacı, 1965-1966 ders yılında A.Ü. Hukuk Fakültesine alınan öğrencilerin giriş sınavlarındaki başarıları ile Fakültenin birinci sınıfındaki başarılarını istatistik tekniklerle karşılaştırmak suretiyle, giriş sınavlarının Hukuk Fakültesine başarılı öğrenci seçmede ne ölçüde yararlı bir metot olduğunu ortaya koymaktır.

Fakülteadaki başarının göstergesi olarak sadece birinci sınıftaki başarının kullanılmasının yeterli sayılıp sayılamıyacağı tartışılabilir. Ne var ki bir yandan giriş sınavlarından itibaren geçen za-

(1) Kendir, H. S.: Üniversite Giriş Sınavları Üzerinde İstatistiksel Bir Deneme, Üniversitelerarası İstatistikçiler Konferansı Tebliğleri, DİE Matbaası, Ankara 1968. Sa: 53 - 69.

man uzadıkça öğrencinin başarısını etkileyen yeni faktörlerin (maddî güçlüklerle karşılaşma, işe girme, evlenme vb.) ortaya çıkması ihtimali, diğer yandan da uzun yıllara dağılmış bir başarının sayısal olarak özetlenmesi güçlüğü birinci sınıftaki başarıyı üniversitedeki başarının göstergesi olarak tanımlamayı gerekli kılmaktadır.

MATERYAL VE METOT

1965-1966 ders yılında Üniversite Giriş Sınavlarında aldıkları «Toplam Puvan»lar gözönünde bulundurularak A. Ü. Hukuk Fakültesine kabul edilen 900 öğrenci araştırmanın materyalini teşkil etmiştir. Bu öğrencilerin birinci sınıfta okuma hakkına sahip oldukları üç yıllık dönem içerisinde aldıkları notlar inceleme konusu yapılmak istenmiş, ancak 1967-1968 ders yılı sonundaki yaz ve güz sınavları, boykot ve yönetmelik değişikliği yüzünden eski yıllarla karşılaştırılmayacak bir nitelik kazandığından bu imtihan dönemlerinde alınan notlar inceleme dışı bırakılmıştır. Öğrencilerin başarıları nitel olarak 1965-1966 ve 1966-1967 ders yılları yaz ve güz sınavlarında sınıf geçme veya eleme imtihanlarını kazanma şeklinde tanımlanmıştır. Başarının nicel ölçüsü olarak, bu sınavlarda sınıf geçen öğrencilerin aldıkları toplam not kullanılmıştır. Başarı puanı olarak isimlendirilen toplam notun hesaplanmasında ilk imtihanda (1966 yaz) alınan notlar olduğu gibi, ikinci imtihanda (1966 güz) alınan notlar yarım not eksigi ile, üçüncü imtihanda (1967 yaz) alınan notlar bir not eksigi ile ve dördüncü imtihanda (1967 güz) alınan notlar birbuçuk not eksigi ile hesaba katılmıştır. Örneğin bir dersten birinci imtihan döneminde alınan 7 numara, not toplamına (başarı puanına) 7 olarak, ikinci imtihan döneminde alınan 7 numara 6,5 olarak, üçüncü imtihan döneminde alınan 7 numara 6 olarak ve dördüncü imtihan döneminde alınan 7 numara 5,5 olarak katılmıştır. Bu farklılaştırmanın gerekçesi açıktır. Bir dersten birinci imtihan döneminde 7 alan öğrenci ile, dördüncü imtihan döneminde 7 alan öğrenci aynı ölçüde başarılı değillerdir. Bunlar arasındaki başarı farklılığını ortaya koymak üzere yukardaki metot kullanılmıştır. Farklılaştırmada kullanılan metot bir bakıma sübjektif bir metottur. Her imtihan döneminde yarım not yerine daha fazla ya da daha az not düşülmesinin uygun olacağı tartışılabilir. Ancak nihaî hesaplamalarda farklılaştırma derecesinin rolü önemsizdir. Üniversite Giriş Sınavlarında aldıkları puanlar ne olursa olsun bütün öğrencilere aynı farklılaştırma metodu uygulandığından, Giriş Sınavı puanları ile

başarı puanları arasındaki paralellik araştırılırken kullanılan farklılaştırma metodunun çeşidi fazla önem taşımaz.

Üniversite Giriş Sınavlarında alınan puanlarla, birinci sınıftaki başarı karşılaştırılırken şu üç metod kullanılmıştır :

1. Öğrenciler Giriş Sınavı toplam puanlarına göre guruplara ayrılmış ve düşük ve yüksek puan gurubundaki öğrencilerden her imtihan döneminde sınıf geçenler ve elemeyi alanlar miktarları karşılaştırılmıştır.

2. İlk dört imtihan döneminde sınıf geçmiş öğrencilerin «Başarı Puanları» ile Giriş Sınavı «Toplam Puanları» arasındaki korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

3. İlk dört imtihan döneminde sınıf geçmiş öğrencilerin «Başarı Puanları» ile Giriş Sınavının çeşitli testlerinde (Zihin Kabiliyeti Testi, Fen Bilimleri Testi, Sosyal Bilimler Testi) aldıkları «Standart Puanlar» arasındaki net regresyon ve kısmi korelasyon katsayıları hesaplanmıştır.

BULGULAR :

1. Giriş Sınavı puan guruplarında sınıf geçme ve elemeyi alma durumu :

1965-1966 ders yılında Hukuk Fakültesine toplam puanı 370 ve daha yukarı olan 900 öğrenci alınmıştır. Bunlardan puanı 475 ve daha yukarı olanların sayısı 7 dir. Bu 7 öğrenci imtihanlara girmeden kayıtlarını sildirmişlerdir. Kalan 893 öğrencinin puanları 370-474 arasındadır. Bu öğrenciler 15 er puanlık guruplara bölünerek 7 gurup elde edilmiştir. Son (yüksek puanlı) üç guruptaki öğrenci sayıları az olduğundan bu üç gurup bir tek gurup halinde birleştirilmiş ve böylece gurup sayısı 5 e indirilmiştir. Bu beş guruptaki öğrenci sayıları, bunların Giriş Sınavı puan ortalamaları ve çeşitli imtihan dönemlerindeki başarı durumları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1. çeşitli puan guruplarındaki öğrencilerin birinci yıl (1966) yaz ve güz sınavlarındaki başarı durumlarını göstermektedir.

Tablo 2. ikinci yıl (1967) yaz ve güz sınavlarındaki başarı durumunu göstermektedir.

Tablo 3. te ise 1967 güz sınavlarından sonraki başarı durumu özetlenmiştir.

Tablo 1. Çeşitli Puvan Gurubundaki Öğrencilerin Birinci Yıl Sınavlarındaki Başarı Durumları (1966)

Puvan Gurubu	Ortalama Puvan	Öğrenci Sayısı	Sınıf Geçen	Elemeyi Alan	Elemeyi Alamayan	Kayı Silinen				
a) Yaz Sınavları :			Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%		
370 - 384	377,14	228	3	1,32	53	23,25	171	75,00	1	0,43
385 - 399	392,13	208	8	3,85	38	18,27	162	77,88	0	0
400 - 414	407,04	229	9	3,93	48	20,96	171	74,67	1	0,44
415 - 429	421,05	126	2	1,59	39	30,95	83	65,87	2	1,59
430 - 474	445,54	102	7	6,86	25	24,51	68	66,67	2	1,96
Genel	402,30	893	29	3,25	203	22,73	655	73,35	6	0,67
b) Güz Sınavları										
370 - 384			37	16,23	25	10,97	160	70,18	2	0,87
385 - 399			30	14,42	27	12,98	137	65,87	6	2,88
400 - 414			34	14,85	21	9,17	146	63,76	18	7,85
415 - 429			21	16,67	9	7,14	86	68,25	6	4,77
430 - 474			20	19,62	9	8,82	55	53,92	9	8,82
Genel			142	15,90	91	10,19	584	65,40	41	4,59
c) Birinci Yıl Sonu :										
370 - 384			40	17,55	25	10,97	160	70,81	3	1,30
385 - 399			38	18,27	27	12,98	137	65,87	6	2,88
400 - 414			43	18,78	21	9,17	146	63,76	19	8,29
415 - 429			23	18,26	9	7,14	86	68,25	8	6,36
430 - 474			27	26,48	9	8,82	55	53,92	11	10,78
Genel			171	19,15	91	10,19	584	65,40	47	5,26

Not : Yüzdeler başlangıçtaki öğrenci sayılarına oran olarak hesaplanmıştır.

Tablo 1. incelendiğinde görülüyor ki birinci yıl yaz sınavlarında sınıf geçenlerin oranı, en düşük puvan gurubunda en az (% 1,32), en yüksek puvan gurubunda ise en fazladır. (% 6,86). Ancak giriş sınavı puvanı arttıkça sınıf geçenlerin oranında istikrarlı bir artış görülmemektedir. Sınıf geçenlerin oranı 370-384 puvan gurubunda % 1,32 den 385-399 puvan gurubunda % 3,85 e yükselmekte, 400-414 puvan gurubunda hemen değişmemekte (% 3,93), 415-430 puvan gurubunda ise % 1,59 a düşmektedir.

Birinci yıl sonundaki başarı durumu incelendiğinde ise en düşük puvan gurubunda geçenlerin oranı % 17,55 iken müteakip üç puvan gurubunda bu oranın hemen değişmediği (sırasıyla % 18,27, % 18,78, ve % 18,26) en yüksek puvan gurubunda ise % 26,48 e çıktığı görülmektedir. Buna karşılık sınıf geçemeyip de elemeyi almış olanların oranı düşük puvan guruplarında, yüksek puvan gu-

ruplarına bakarak daha fazladır. Kaydı silinenlerin oranı da düşük puan guruplarında az, buna karşılık yüksek puan guruplarında fazladır.

Genel bir değerlendirmede Üniversite Giriş Sınavı toplam puanı arttıkça başarıda bariz bir artma görülmediği, ancak en yüksek puan almış öğrencilerin az bir başarı üstünlüğü gösterdikleri sonucu çıkmaktadır.

Tablo 2. Çeşitli Puan Gurubundaki Öğrencilerden İlk Yılda Sınıf Geçemiyenlerin İkinci Yıl Sınavlarındaki Başarı Durumları (1967)

Puan Gurubu	Ortalama Puan	Öğrenci Sayısı	Sınıf Geçen	Elemeyi Alan	Elemeyi Alamayan	Kayıp Silinen
a) Yaz Sınavları :			Sayı	%	Sayı	%
370 - 384	377,14	228	24	10,53	24	10,53
385 - 399	392,13	208	29	13,94	18	8,65
400 - 414	407,04	229	15	6,55	23	10,04
415 - 429	421,05	126	17	13,49	6	4,77
430 - 474	445,54	102	5	4,90	9	8,82
Genel	402,30	893	90	10,08	80	8,96
b) Güz Sınavları			Sayı	%	Sayı	%
370 - 384			23	10,09	7	3,07
385 - 399			27	12,98	2	0,96
400 - 414			35	15,28	7	3,06
415 - 429			8	6,35	1	0,79
430 - 474			10	9,80	2	1,96
Genel			103	11,53	19	2,13
c) İkinci Yıl Sınavları Birarada :			Sayı	%	Sayı	%
370 - 384			47	20,62	7	3,07
385 - 399			56	26,92	2	0,96
400 - 414			50	21,83	7	3,06
415 - 429			25	19,84	1	0,79
430 - 474			15	14,70	2	1,96
Genel			193	21,61	19	2,13

Not : Yüzdeler başlangıçtaki öğrenci sayılarına oran olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2. nin incelenmesinde, ikinci yıl imtihanlarında en yüksek sınıf geçme oranının 385-399 puan gurubunda (% 26,92), en düşük sınıf geçme oranının ise 430-474 puan gurubunda (% 14,70) olduğu görülmektedir. İkinci yılda da puan yükseldikçe sınıf geç-

me oranında istikrarlı bir artmanın bahiskonusu olmadığı ortaya çıkmaktadır.

İkinci yıl sonundaki başarı durumunun özetlendiği Tablo 3. incelendiğinde sınıf geçme oranları arasında bariz bir farklılık bulunmadığı, en yüksek sınıf geçme oranının gene 385-399 puan gurubunda olduğu (% 45,19), diğer guruplarda ise bu oranın % 40 etrafında oynadığı görülmektedir.

Tablo 3. Çeşitli Puan Gurubundaki Öğrencilerin İki Yıl Sınavları Sonundaki Başarı Durumları (1966 - 1967)

Puan Gurubu	Ortalama Puan	Öğrenci Sayısı	Sınıf Geçen		Elemeyi Alan		Elemeyi Alamayan		Kaydı Silinen	
			Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
370 - 384	377,14	228	87	38,17	7	3,07	96	42,11	38	16,63
385 - 399	392,13	208	94	45,19	2	0,96	68	32,69	44	21,16
400 - 414	407,04	229	93	40,61	7	3,06	58	25,33	71	31,01
415 - 429	421,05	126	48	38,10	1	0,79	39	30,95	38	30,18
430 - 474	445,54	102	42	41,18	2	1,96	28	27,45	30	29,42
Genel	402,30	893	364	40,76	19	2,13	289	32,36	221	24,75

Böylece, başarı göstergesi olarak sınıf geçme oranları kullanıldığında, Giriş Sınavı Puanlarının artması ile başarıda bariz ve istikrarlı bir artma görülmediği ortaya çıkmaktadır. Birinci yıl sonunda sınıf geçenlerin ortalama oranı % 19,15, ikinci yıl sonunda sınıf geçenlerin ortalama oranı % 40,76 olup çeşitli puan guruplarında sınıf geçenlerin oranı bariz bir farklılık göstermemektedir.

Fakülteye giren öğrencilerin ortalama % 5,26 sı birinci yıl sonuna kadar, % 24,75 i ise ikinci yıl sonuna kadar kayıtlarını sildirmişlerdir. Kayıt sildirme oranı düşük puan guruplarında az, yüksek puan guruplarında ise daha fazladır.

2. Giriş Sınavı Toplam Puanı ile Birinci Sınıftaki Başarı Puanı Arasındaki Paralellik Durumu :

Öğrencilerden 1966 ve 1967 sınavlarında sınıf geçmiş olanların Başarı Puanları, metot bölümünde açıklanan metotla hesaplanmış ve Başarı Puanları ile Giriş Sınavı Toplam Puanları arasın-

daki paralellik durumu korelasyon ve regresyon teknikleriyle ortaya konulmaya çalışılmıştır. İlk iki yılda sınıf geçen öğrenci sayısı 364 tür. Bunlardan 20 tanesine ait, Giriş Sınavı Puanlarının alt bölümleri (Zihin Kabiliyeti, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Test Puanları) bulunmadığından bunlar analiz dışı bırakılmışlardır. Kalan 344 öğrencinin Üniversite Giriş Sınavlarında aldıkları Toplam Puanlarının ortalaması 402,84 tür. Başarı Puanlarının ortalaması ise 45,9 dur.

Burada şuna da işaret etmek gerekir ki ilk iki yılda sınıf geçmiş olan bu 344 öğrencinin Giriş Sınavı puanlarının ortalaması (402,84), Fakülteye alınan ve imtihanlara giren 893 öğrencinin Giriş Sınavı puanlarının ortalamasından (402,30) önemli derecede farklı değildir. Bunun anlamı, yukarıdaki 1. maddede ortaya konulan gerçeklerle tutarlı olarak, sınıf geçen öğrencilerle sınıf geçememiş ya da kayıt sildirmiş öğrencilerin Giriş Sınavı puanları yönünden farklılık göstermedikleridir. Diğer bir deyişle Giriş Sınavı puanları yüksek olan öğrencilerle, düşük olan öğrenciler aynı ölçüde başarılı olabilmektedirler.

Sınıf geçmiş 344 öğrenciden Giriş Sınavı Toplam Puanları yüksek olanların, Başarı Puanlarının da genellikle yüksek olup olmadığını ortaya koymak üzere Giriş Sınavı Toplam Puanı ile, Başarı Puanı arasındaki korelasyon katsayısı hesaplandıkta, bu katsayı :

$$r = 0,13 \pm 0,05$$

olarak bulunmuştur. *

Bu, Giriş Sınavı Toplam Puanı ile Başarı Puanı arasında aynı yönde olmakla beraber **çok zayıf bir paralellik** bulunduğu anlamına gelir.

Giriş Sınavı Toplam Puanı, Başarı için bir açıklayıcı değişken olarak düşünülürse, Başarı Puanının Giriş Sınavı Toplam Puanı üzerindeki doğrusal regresyon katsayısı :

$$b = 0,03 \text{ puan.}$$

olarak bulunur ki, bunun da anlamı Giriş Sınavı Toplam Puanındaki her bir puanlık fazlalığın, Başarı Puanında 0,03 puanlık bir artmaya yolaçmasının beklenebileceğidir.

(*) Giriş Sınavı Toplam Puanı ile Başarı Puanı arasındaki Kovaryans = 15,659.
Giriş Sınavı Toplam Puanının Varyansı = 493,13.
Başarı Puanının Varyansı = 27,84.

Gerek korelasyon katsayısı, gerekse regresyon katsayısı için bulunan değerlerin önemsiz derecede düşük çıkmaları, Giriş Sınavı Toplam Puanı ile Başarı Puanı arasında dikkate değer bir paralellik bulunmadığı ve Giriş Sınavı Toplam Puanının Başarı Puanı için yeterli bir açıklayıcı değişken olmadığı anlamına gelir.

Diğer bir deyişle, Hukuk Fakültesinde başarılı olacak öğrencilerin seçilmesinde Üniversite Giriş Sınavlarında alınan Toplam Puanlara dayanmak müessir bir metot olarak ortaya çıkmamaktadır.

3. Giriş Sınavı Testlerinde Alınan Puanlarla Başarı Puanı Arasındaki Net Bağıntılar :

Bazı Fakülteler Üniversite Giriş Sınavlarının çeşitli testlerinde (Zihin Kabiliyeti Testi, Fen Bilimleri Testi, Sosyal Bilimler Testi) alınan puanları biraraya getirirken Ağırlıklı Toplam metodu kullanmaktadırlar. Ayrı test puanlarına uygulanan ağırlıklar halen sübjektif olarak tespit edilmektedir. Çeşitli test puanlarına uygulanacak ağırlıkların, Üniversitedeki Başarı Puanı ile bu test puanları arasındaki net bağıntılar gözönünde bulundurularak tespit edilmesi gerekir.

Hukuk Fakültesi için uygun ağırlıkların ne olabileceğini ortaya koymak üzere Başarı Puanı ile Zihin Kabiliyeti, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler test puanları arasındaki net bağıntılar hesaplanmıştır.

Başarı Puanının açıklayıcı değişkenleri olarak test puanları alındıkta aradaki bağıntı şöyle bir formülle ifade edilebilir :

$$X_1 = a + b_{12.34} X_2 + b_{13.24} X_3 + b_{14.23} X_4$$

Burada,

X_1 = Başarı Puanı,

X_2 = Zihin Kabiliyeti Testi Puanı,

X_3 = Fen Bilimleri Testi Puanı,

X_4 = Sosyal Bilimler Testi Puanı,

a = X_2 , X_3 ve X_4 sıfır değeri aldıklarında, X_1 in alacağı değer,

$b_{12.43}$ = X_2 de bir puanlık bir değişme olduğu zaman, X_3 ve X_4 ün etkileri dışında, X_1 de meydana gelecek net değişme miktarı,

$b_{13,24} = X_3$ te bir puvanlık bir değişme olduğu zaman, X_1 ve X_3 ün etkileri dışında, X_1 de meydana gelecek net değişme miktarı,

$b_{14,23} = X_4$ te bir puvanlık bir değişme olduğu zaman, X_2 ve X_3 ün etkileri dışında, X_1 de meydana gelecek net değişme miktarı.

1965-1966 ders yılında Hukuk Fakültesine giren öğrencilerden 1966 ve 1967 ders yıllarında sınıf geçen 344 öğrencinin Giriş Sınavı Testleri Puvanları ile Başarı Puvanlarından hesaplanan çoklu regresyon bağıntısı şöyle bulunmuştur (*):

$$X_1 = 38,12 - 0,011 X_2 + 0,033 X_3 + 0,031 X_4$$

$b_{12,34} = -0,011$ bulunması, Zihin Kabiliyeti Testinde alınan her fazla puvanın, Başarı Puvanında 0,011 puvanlık düşmeye;

$b_{13,24} = 0,033$ bulunması, Fen Bilimleri Testinde alınan her fazla puvanın, Başarı Puvanında 0,033 puvanlık artışa;

$b_{14,23} = 0,031$ bulunması, Sosyal Bilimler Testinde alınan her fazla puvanın, Başarı Puvanında 0,031 puvanlık artışa yolaçmasının beklenebileceği anlamına gelir.

Net regresyon katsayıları için bulunan bu değerler, karşılıklı önem derecelerini belirtmek için aynen kullanılamazlar, zira X_2 , X_3 ve X_4 ün varyansları bir diğerinden farklıdır. Bu net regresyon katsayılarına karşı gelen Kısmî Korelasyon Katsayıları ise karşılıklı önem derecelerinin ölçüleridir. Kısmî Korelasyon Katsayıları şöyle bulunmuştur :

$$r_{12,34} = -0,0297 \pm 0,0539$$

$$r_{13,24} = +0,0865 \pm 0,0535$$

$$r_{14,23} = +0,1111 \pm 0,0532$$

-
- (*) X_1 in ortalaması = 45,9 , Varyansı = 27,84
 X_2 nin ortalaması = 117,78 , Varyansı = 219,741
 X_3 ün ortalaması = 106,66 , Varyansı = 202,696
 X_4 ün ortalaması = 177,96 , Varyansı = 402,408
 X_1 le X_2 arasındaki Kovaryans = - 5,236
 X_1 le X_3 arasındaki Kovaryans = 4,717
 X_1 le X_4 arasındaki Kovaryans = 10,912
 X_2 ile X_3 arasındaki Kovaryans = - 19,613
 X_2 ile X_4 arasındaki Kovaryans = - 69,914
 X_3 ile X_4 arasındaki Kovaryans = - 72,430

Bu korelasyon katsayılarının Standart hataları dikkate alındığında $r_{12,34}$ ün istatistik bakımından önemsiz (sıfırdan farksız) ($t = 0,55$), $r_{12,24}$ ün takriben % 90 güven eşiğinde istatistik bakımından önemli ($t = 1,62$), $r_{14,23}$ ün ise % 95 güven eşiğinde istatistik bakımından önemli ($t = 2,09$) bulunduğu görülür.

Bundan şu sonuçları çıkarabiliriz :

- 1) Üniversite Giriş Sınavı Testlerinden Zihin Kabiliyeti Testinde alınan puanlarla Hukuk Fakültesinin birinci sınıfında elde edilen Başarı Puanı arasında bir paralellik tespit edilememiştir.
- 2) Fen Bilimleri Testi Puanı ile Başarı Puanı arasında aynı yönde zayıf bir paralellik vardır.
- 3) Sosyal Bilimler Testi Puanı ile Başarı Puanı arasında zayıf, fakat bir öncekinden biraz daha önemli bir paralellik vardır.

$r_{13,24}$ ile $r_{14,23}$ arasındaki fark istatistik bakımından önemli değildir (tesadüfî olabilir). Şu halde Hukuk Fakültesine alınacak öğrenciler Ağırlıklı Puan'la alınmak istenirse Zihin Kabiliyeti Testinde alınan puanı hiç dikkate almamak, Fen Bilimleri Testi ile Sosyal Bilimler Testi puanlarına eşit ağırlık vermek uygun olur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada elde edilen bulgular, daha önce Giriş Sınavlarının müessiriyetini ortaya koymak üzere Siyasal Bilgiler Fakültesi birinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılmış olan bir araştırmanın bulguları ile (1) karşılaştırılabilir.

1965-1966 ders yılında SBF ne alınan 240 öğrencinin birinci yıldaki sınıf geçme durumları, Giriş Sınavı puan grupları üzerinden Tablo 4. te özetlenmiştir.

Tablo 4. SBF Öğrencilerinin Giriş Sınavı Puan Grupları Üzerinden Sınıf Geçme Durumu (1966)

Puan Grubu	Öğrenci Sayısı	Ortalama Puan	Sınıf Geçenlerin Oranı (%)		
			Yaz Sınavları	Güz Sınavları	Toplam
435 - 449	67	442	16	41	57
450 - 464	56	458	20	44	64
465 - 479	59	472	29	47	76
480 ve fazla	58	504	38	47	85
G e n e l	240	468	25	45	70

Tablo 4. ün incelenmesi SBF öğrencilerinde Giriş Sınavı Puanını arttıkça birinci yılda sınıf geçenlerin oranlarının istikrarlı bir şekilde arttığını göstermektedir. Bu sonuçlar Hukuk Fakültesi öğrencilerinin birinci yıldaki başarılarını gösteren Tablo 1. le karşılaştırılırsa, birinci yıldaki başarının Hukuk Fakültesinde Giriş Sınavı puanları ile bu derece paralellik göstermediği ortaya çıkar. Bunun çeşitli nedenleri konumuz dışında olduğu için burada tartışılmıyacaktır. Ancak bu karşılaştırma Giriş Sınavlarının başarılı öğrenci seçiminde Hukuk Fakültesine, SBF ne olduğu kadar da yararlı olmadığını ortaya koymaktadır.

SBF araştırmasında birinci sınıftaki Başarı Puanı ile Giriş Sınavı Toplam Puanı arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0,24 \pm 0,06$ olarak bulunmuştur. Bu katsayı Hukuk Fakültesi için bulunan $r = 0,13 \pm 0,05$ katsayısından büyük olmakla beraber SBF'de de Giriş Sınavı Puanı ile Başarı Puanı arasındaki paralelliğin çok zayıf olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan iki araştırma benzer sonuçlar ortaya koymuştur.

Net regresyon katsayıları SBF araştırmasında Zihin Kabiliyeti Testi için 0,0099, Fen Bilimleri Testi için 0,0859 ve Sosyal Bilimler Testi için 0,2134 olarak bulunmuştur ki bu katsayılar Hukuk Fakültesi için bulunan katsayılarla (sırasıyla — 0,011 , 0,033 ve 0,031) tutarlı sayılabilir. Özellikle Zihin Kabiliyeti Testinde alınan puanla Başarı Puanı arasındaki net bağıntının her iki Fakülte için de sıfırdan farksız bulunması dikkate değer. SBF araştırmasında kısmî korelasyon katsayıları hesaplanmamıştır.

Hukuk Fakültesi birinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılmış olan bu araştırma SBF öğrencileri üzerinde yapılan araştırma ile tutarlı olarak Üniversite Giriş Sınavında alınan puanların Üniversitede başarılı olacak öğrencilerin seçilmesinde müessir bir metot olarak çalışmadığı gerçeğini ortaya koymaktadır.

Bu husus, Giriş Sınavları sistemini bir kenara itmek gerekeceği anlamına gelmez; zira uygulanacak diğer sistemlerin (Lise mezuniyet derecesinin kullanılması, fakültelerin kendi seçme sınavlarını yapmaları v.s.) ne ölçüde müessir çalışacakları bilinmemektedir. Ne var ki yukarıdaki sonuçlar, en azından, Giriş Sınavlarında uygulanan testlerin ıslah edilmesi gereğini açıkça ortaya koymaktadırlar. Bu arada özellikle Zihin Kabiliyeti Testlerinin fakültelerdeki başarı ile hiçbir paralellik göstermemesi, bu testler üzerine dikkatle eğilmek zorunluluğuna işaret sayılmalıdır. Aksi takdirde Hukuk Fakültesine alınacak öğrencilerin seçiminde Zihin

Kabiliyeti Testinde alınan puanların hesaba katılmaması daha uygun olur. Zira bu testte en yüksek puanı alanla, en düşük puanı alan Hukuk Fakültesinde aynı ölçüde başarılı olabilmektedir.

Giriş Sınavı testlerinin geliştirilmesi yanında diğer seçim sistemlerinin uygulanabilme imkânları düşünülebilir ve bu sistemlerin ne ölçüde müessir olacakları da benzer araştırmalarla ortaya konulduktan sonra nihâî bir karara varılabilir.

Sonuç olarak, bugün uygulanan şekliyle Üniversite Giriş Sınavlarının Hukuk Fakültesine başarılı öğrenci seçmede fazla fayda sağlamadığı, Giriş Sınavı testlerinin geliştirilmeye muhtaç olduğu ve özellikle Zihin Kabiliyeti testlerinin başarılı öğrenci seçiminde hiçbir fayda sağlamadığı, Hukuk Fakültesine öğrenci seçerken Zihin Kabiliyeti testi puanlarının dikkate alınmamasının Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler testi puanlarına eşit ağırlık verilmesinin uygun olacağı söylenebilir.